

brast i Fællesudvalget. Men naar der nu ikke ved Siden heraf er gjort noget Forsøg paa Tilnærmelse paa de tre Hoveddivergenspunkter, som kom frem i Fællesudvalget, ere Grundene hertil jo maaste nok saadanne, som jeg kan forstaa fra Flertallets Standpunkt, i alt Fald paa dette Stadium, men som nogen Smødefkommen mod det andet Ting og mod Regeringen kan det ikke betragtes. En Antydning af en saadan Smødefkommen under den forestaaende Forhandling om Sagen vil jeg derimod snarere se i de Bemærkninger, som fremkom fra den ærede Ordfører for Forslagsstillerne, da han indbragte Forslaget. Jeg maa dog herved ganske se bort fra de Bemærkninger, den ærede Ordfører gjorde over for mig personlig, idet han paa ny fremdrog Spørgsmaalet om min Stilling over for det andet Ting med Hensyn til enkelte Punkter, hvor han var bleven skuffet i sin Forventning om varm Tilslutning fra min Side. Jeg vil imidlertid saa meget lettere kunne give Afkald paa Fristelsen til paa min Side at komme ind derpaa igen, som der jo kunde være Fare for, at Sagen derved kom ind i et Spor, hvor det syntes mere at gælde Personerne end Sagen, og en Bestræbelse for at undgaa dette, tror jeg vil paa Forhaand møde Tilslutning ogsaa hos den ærede Ordfører, med hvem jeg jo altid hidtil har kunnet glæde mig ved at forhandle i fuldkommen Fredsommelighed. Men naar jeg saa i øvrigt ser paa den ærede Ordførers Udtalelse ved Forslagets Indbringelse, vil jeg særlig lægge Æstetrik paa hans Ord om, at der hos ham og hans Partifæller er et inderligt Ønske om at faa et Resultat ud af Sagen, og et Haab om, at man fra alle Sider vil gøre et Arbejde for at faa løst Spørgsmaalet. Da dette inderlige Ønske og Haab ikke er nok til at gøre Forslaget til Lov, maa man dog maaste have Lov til at fortolke selve Indbringelsen af Forslaget som et af de Tegn paa Billighed til yderligere Smødefkommen, som jeg tillader mig at anse for et Varsel om Muligheden af Sagens Gennemførelse, og derfor kan jeg ogsaa rolig tilføje min Medvirken til Sagens videre Behandling.

Jeg forudsætter, at det er de ærede Forslagsstilleres Ønske at bringe Sagen saa hurtigt som muligt gennem Forhandlingen i dette Ting, for at det kan komme op til Landstinget, og jeg vilde derfor anse det for ubetimeligt og vel ogsaa for unyttigt, om jeg vilde stille Ændringsforslag paa de Punkter, hvor jeg ikke ser mig i Stand til at tiltræde Forslaget. Jeg mener derfor at kunne indskrænke mig til at tage mine Reservationer paa disse Punkter. De gælde i

første Række Bestemmelserne om Kaldelsesmaaden i § 16, disse kan jeg selvfølgelig ikke tiltræde. Den ærede Ordfører henviste i sit Foredrag forleden Dag, til, at jeg paa et tidligere Stadium skulde have udtalt mig om dette Forslag saaledes, at jeg ansaa det for at være tydeligt og let at forstaa. Jeg tvivler ikke paa, at jeg har udtalt mig i den Retning, men jeg har ganske sikkert ogsaa sagt noget mere. Thi det, at en Bestemmelse er tydeligt formuleret, er jo ikke tilstrækkeligt til at afgøre Sagen. Det kommer ogsaa an paa, om man kan billige dens reelle Indhold, og en saadan Billigelse kan jeg selvfølgelig aldrig medgive denne Bestemmelse, thi den er i Virkeligheden for langt fjernet fra, hvad jeg anser for gældende Ret efter Loven af 8de Marts 1856, § 9, end lige fra den Bestemmelse, jeg i Tjor søgte gennemført paa dette Punkt. — Jeg maa dernæst tillade mig at udtale min Betænkelighed ved Bestemmelsen i Forslagets § 31, tredje Stykke, om Tilskud til private Skoler paa Landet. Denne Bestemmelse synes mig at give for lidt Garanti for, at den enkelte private Skole virkelig yder Kommunen en saadan Vettelse i dens Skolevæsen, som kan motivere et Statstilskud. Jeg maa tillige finde det urigtigt at give enhver privat Skole, der kan opnaa blot et Minimum af kommunalt Tilskud, Adgang til fuld Andel sammen med andre private Skoler i Statstilskuddet. Men saaledes som den ærede Ordfører vel ogsaa antydede i sit Foredrag forleden Dag, kunde der vel være Mulighed for Overenskomst paa dette Punkt efter de Forhandlinger, der fandt Sted i Fællesudvalget; dette skal jeg dog ikke komme nærmere ind paa. Den Sum af 35,000 Kr., hvordom der i hvert Fald var foreløbig Enighed, kan jeg paa Regeringens Vegne slutte mig til. Dette Beløb vil ogsaa fra Regeringens Synspunkt kunne anses for at være passende, naar man skal ind paa at give Tilskud til de private Skoler ved en Bestemmelse i denne Lov.

Hvad nu den tredje Hoveddivergens angaar, Spørgsmaalet om Skolekommissionernes Sammensætning, saa udtalte jo den ærede Ordfører det Haab, at Forslagsstillerne særlig paa dette Punkt kunde gøre Regning paa min varme Tilslutning, idet Forslaget herom, som den ærede Ordfører udtalte, var mit „ eget Varn“. Selv om jeg skulde løbe Fare for at blive anset for en unaturlig Fader, der gør Forstel paa sine Børn, vil jeg sige, at jeg ikke nærer nogen Ærvelighed til dette Varn. De Herrer ville jo sikkert have i friskt Minde fra i Tjor, hvorledes Spørgsmaalet om Skolekommissionernes forandrede Sammensætning efter-